

Johan: Een omhelzing op de drempel van de eeuwigheid

Johan Cruijff gezeten achterop de ambulancemotor bij sportarts Jos Benders, de auteur van bijgaande persoonlijke terugblik, waarin hij verhaalt over zijn bezoek aan de maestro, negen dagen voor diens heengaan.

Foto: Tonny Strouken

In de familiekamer, annex keuken, in een rijkelijk met daglicht aangeschene erker, zit Johan. Aan een ovale tafel. Al over zijn schouder kijkt hij ons tegemoet. Naast hem aan tafel een mannelijke gast met Spaans uiterlijk, die wij later zullen leren kennen. Na een korte, maar hartelijke begroeting, overhandig ik Johan een presentje: Limburgse asperges, eerste oogst. Schepper van het idee was hijzelf, precies tien jaar geleden!

Tekst: Jos Benders

Huis van de maestro

Dinsdag 15 maart 2016, Barcelona. Op weg naar het huis van de maestro, per auto. Wij krijgen huisnummer 88 in het vizier en draaien dichterbij. In deze lovrijke buurt, vlakbij een kruispunt, woont Johan Cruijff met zijn familie. Het huis heeft iets weg van een burgemeesterswoning. Fraai vierkant, symmetrische stijl, imponerend ook door zijn front dat loodrecht staat op de binnenste stoepwand. Mediterrane tint. Wij bellen aan. Een vrouwenstem

spreekt per intercom. In het alhier gebezigde lexicon antwoordt mijn Spaanse metgezel Rosa op gepaste wijze, waarin duidelijk wordt dat de dame komt opendoen. Gespannen wachten wij el momento dado af. Bij het deur opendoen, is de stem in ornaat, met schort. De vriendelijke dame is in balans met discretie, ze is van middelbare leeftijd. Niet Danny. De deur houdt ze diplomatiek op gepaste ouverture, meer kier dan open. Rosa licht toe dat meneer Cruijff afgelopen vrijdag de voicemail van ondergetekende insprak met daarbij de mededeling dat hij zondagavond of maandagmorgen opnieuw zou

bellen. Het is nu dinsdag. De dame antwoordt in volmondig Spaans, maar met licht gedempte toon: "Het gaat vandaag iets minder met meneer Cruijff." Daarom zal ze onze komst eerst aan hem voorleggen. Het zal een minuut of wat duren. Dan verschijnt ze opnieuw in de deuropening. "Kom maar," zegt ze. In haar voetspoor nemen we de korte trap die naar een verhoogd binnenste van de hal leidt, waarna wij direct links de hoek omgaan, naar de familiekamer. Vanaf het moment van binnenkomst kijkt Johan ons over zijn rechterschouder aan.

Johan gaf aan “gek op asperges” te zijn

Witte goud

Aan tafel neemt hij de draagtas, gevuld met het witte goud, dankbaar in ontvangst en hij kijkt een moment naar de ranke staven. Een week eerder had ik aan Johan per aangereikte post geschreven dat ik bij asperges verrukt ben van hun genezende werking. Farmaceuten zouden, om redenen van gewin, deze inborstige kwaliteit van de witte groente alsmaar hebben ontkend, in ieder geval nooit opgemerkt. In Spanje is op deze dag het witte goud nog niet te koop. In Limburg zijn de telers dan al een week lang aan het steken.

Ik pende Johan over de mooie herinnering aan hem, toen wij in 2006 een samenwerking smeedden met zijn Foundation. Heel wat keren daarna zouden wij de ambulances leveren ter bescherming van zijn open dagen in het Olympisch Stadion. Bij die gelegenheid bezocht Johan in Maastricht mijn hulpverleningsorganisatie en onderweg in de auto daarheen vertelde hij mij op de achterbank “gek op asperges” te zijn... En nu zijn wij in zijn midden.

Johan legt uit dat er in het weekend iets is voorgevallen waardoor hij niet in de gelegenheid was om opnieuw te telefoneren, daarbij niets verbloemend in zijn uitleg. Die is persoonlijk van aard en blijft daarom dicht bij mijn hart, aldaar opgeborgen. Wij spreken diepzinnig medisch.

Spaanse dokter

Hij reikt naar een envelop boven op een stapeltje, centraal op tafel, om een brug te slaan naar zijn Spaanse gast naast hem, wiens persoon ons intrigeert, maar die wij nog niet kennen. Na het openleggen van de envelop ontvouwt hij van de inhoud een bijlage: de foto van zijn werkbezoek aan de Stichting Service Médical in 2006. De plaat kan Johan

overduidelijk bekoren. Is het de sprankeling die ervan af straalt? Later zou de foto, van sportfotograaf Tonny Strouken, de cover sieren van een jaarverslag van een landelijke loterij, tevens doneerpartner van Cruijffs Foundation, en ook een tijdlang te bewonderen zijn in een Amsterdams museum in een aan de maestro opgedragen tentoonstelling.

Johan draagt aan dat acute hulpverlening in de sport mijn werk is. De gast en wij worden in versneld tempo amigos. Zijn naam is dr. Tramullas, voormalig dokter van het eerste elftal van Barça. Bij het uitspreken van de naam van zijn opvolger dr. Pruna, met wie wij goed bekend zijn, is de band een feit. De Barça-dokters zijn ‘más que un médico’.

Gespecialiseerde kliniek

De dame van het eerste moment brengt ons smakelijke koffie. Johan is ouderwets onderhoudend, switched met gemak van onderwerp en kijkt zijn gasten uitnodigend aan. Hij toont ondanks zijn ziek-zijn belangstelling, voegt ook toe. Over het omgaan met tegenslagen: “Ik heb altijd geleefd met het besef dat als het ene niet lukte, het wel op een andere manier kon. Meerdere mogelijkheden.”

Opnieuw kijkt Johan naar de asperges en vraagt: “Wat krijg je hiervoor?” Lief. “Uiteraard niks, Johan, dit is ons cadeautje voor jou.” Hij kijkt de tuin in, waar één van zijn kleinkinderen, een stevig geschapen jongmens, opduikt. Ook een van zijn dochters komt langs. “Jordi is onderweg vanuit Israël,” vernemen

wij van vader Johan.

In de kijkrichting van de tuin ligt, iets hoger gesitueerd, op werkelijk steenworp afstand, de kliniek waar hij wordt behandeld. Gespecialiseerd in zijn aandoening. Johan kijkt hoopvol naar de buitenste contouren van de modern ogende kliniek, met naar verluidt een Amerikaanse eigenaar. Hoog gespecialiseerd.

Afscheid

Ons tijdloze gevoel maakt dan plaats voor het besef dat de Spaanse dokter, die veel geduld oefent bij ons bezoek, misschien nog het nodige met Johan wil bespreken. Overigens kent Spanje niet langer, zoals bij ons nog wel bestaat, het fenomeen van aan huis bezoekende dokters. Dit versterkt alleen maar ons besef dat wij de twee vanaf nu weer alleen moeten laten. De intensiteit laten wij meer tellen dan de duur van het samenzijn.

Het afscheid uit de biotoop van deze legendarische persoon voelt zwaar, maar door hoe Johan is, is er ook verlichting. Het afscheid is innig. Wij geven aan er zelf wel uit te komen, maar dan neemt de Spaanse dokter de lead. Hij zal ons uitgeleide doen. Ons naar de uitgang begevend, onderwijl achteromkijkend en zwaaiend, en Johan die ons nakijkt, scheppen wij afstand in wat wij nog lang zouden willen vasthouden, gezegend het moment, un momento dado.

Beneden in de deuropening zeg ik tot slot tegen mijn Spaanse collega nog: “Wij zullen voor hem bidden.” En hij zegt terug: “Dat zal hij nodig hebben.”

Toen werd het ijsig stil.

